

Sygn. akt X P 1031/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 października 2015 r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Śródmieścia we Wrocławiu X Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Aleksandra Rutkowska

Ławnicy: G. M., B. L.

Protokolant: Dorota Wabnitz

po rozpoznaniu w dniu 22 października 2015 r. we Wrocławiu sprawy

z powództwa W. W. (1)

przeciwko (...) we W.

o przywrócenie do pracy

I. oddała powództwo;

II. zasądza od powoda na rzecz strony pozwanej kwotę 60 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

III. orzeka, iż nieuiszczone koszty sądowe ponosi Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Powód W. W. (2) w pozwie skierowanym przeciwko (...) we W. wniósł o przywrócenie do pracy na poprzednio zajmowanym stanowisku, zasądzenie wynagrodzenia za miesiąc październik 2013 r., ekwiwalentu za urlop wypoczynkowy oraz zasądzenie kosztów procesu.

W uzasadnieniu wskazał, że u pozwanego był zatrudniony od 23 marca 2012 r. na stanowisku kierownika działu księgowości. W dniu 31 października 2013 r. pozwany pracodawca rozwiązał z powodem umowę o pracę na podstawie art. 52 § 2 k.p. z powodu zarzutu zawłaszczenia mienia (...)we W. w latach 2012 – 2013. W ocenie powoda zarzut ten był bezzasadny, ponieważ dyrektor pozwanego zakładu pracy akceptował na każdej liście płac przyznane premie własnym podpisem, ponadto premie te były każdorazowo z nim konsultowane. Do obowiązków powoda należało jedynie wyliczyć i sporządzić listy płac

W odpowiedzi na pozew, strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa.

W uzasadnieniu strona pozwana wskazała, że powód zawyżał swoje wynagrodzenie począwszy od października 2012 r. przez przyznawanie sobie premii uznaniowej. Zdaniem strony pozwanej przyznanie premii uznaniowej lub nagrody, jest wyraźnie uregulowane w specjalnej procedurze obowiązującej u strony pozwanej. Kiedy dyrektor strony pozwanej odkrył proceder powoda, ten przyznał się do winy. Podpisywanie przez stronę pozwaną dokumentów, było podyktowane po pierwsze zaufaniem do powoda oraz faktem braku kompetencji księgowych dyrektora pozwanego.

Jeżeli chodzi o kwestie ekwiwalentu za urlop, to strona pozwana przyznała, że zapłaciła go z opóźnieniem.

Podczas rozprawy z dnia 9 maja 2014 r. powód sprecyzował roszczenie i wniósł o zasądzenie na jego rzecz odszkodowania z tytułu niezgodnego z prawem rozwiązania umowy o pracę, odsetek z tytułu opóźnienia wypłaty ekwiwalentu za urlop wypoczynkowy (nie precyzując wysokości), w pozostałym zakresie powód nie podtrzymał roszczeń.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny w sprawie:

Powód W. W. (2) był zatrudniony u strony pozwanej (...) we W. na stanowisku Kierownika Działu Księgowego.

Wynagrodzenie powoda składało się z wynagrodzenia w kwocie 3200 zł oraz dodatku funkcyjnego w kwocie 900 zł brutto.

Okoliczności bezsporne.

U strony pozwanej od 4 października 2010 r. obowiązywał regulamin premiowania. Na jego podstawie dyrektor pozwanej wraz z kierownikiem działu księgowego ustalali konkretną kwotę i uruchamiali fundusz premiowy za dany rok kalendarzowy. Premia była przyznawana tym pracownikom, którzy właściwie wywiązywali się z obowiązków pracowniczych.

Dowód

Zakładowy regulamin premiowania (...). k. 194-195

W miesiącach październik i listopad 2012 r. luty, maj, sierpień oraz wrzesień 2013 r. powód sporządzał przelewy własnych wynagrodzeń, w których wpisywał premie kwartalne oraz uznaniowe na łączną kwotę 6 069, 53 zł. Premie te nigdy nie były powodowi przyznane.

W październiku 2013 r. dyrektor strony pozwanej S. K. sprawdził listy płac za 2012 i 2013 r. i odkrył dokonane przez powoda przelewy jego wynagrodzenia powiększone o premie i pismem z dnia 28 października 2013 r. wezwał go do złożenia wyjaśnień.

W dniu 31 października 2013 r. powodowi W. W. (2) doręczono oświadczenie o rozwiązaniu umowy o pracę na podstawie art. 52 § 1 pkt 2 kodeksu pracy. Przyczyną rozwiązania umowy o pracę było bezpodstawne zawłaszczenia mienia pozwanej w latach 2012 – 2013 r.

Prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego dla Wrocławia Śródmieścia z dnia 6 marca 2015 r. powód został uznany za winnego tego, że w okresie od października 2012 – września 2013 r. działając w celu realizacji z góry powziętego zamiaru osiągnięcia korzyści majątkowej, będąc uprawnionym z tytułu zatrudnienia na stanowisku kierownika działu księgowości do sporządzania listy płac oraz poleceń przelewów wynagrodzeń, doprowadził (...) we W. do niekorzystanego rozporządzenia mieniem w łącznej kwocie 6 069, 53 zł w ten sposób, że po uprzednim poświadczeniu nieprawdy na sporządzonych przez siebie poleceniach przelewów poprzez zawyżanie kwot własnych wynagrodzeń oraz wpisywanie wartości nie przyznanych mu w rzeczywistości premii kwartalnych i uznaniowych, pobierał nienależne świadczenia pieniężne, czym działał na szkodę (...). W rezultacie wymierzono powodowi karę pozbawienia wolności do 6 miesięcy.

Dowód:

akta sprawy V K 499/14 – wyrok Sądu Rejonowego dla Wrocławia Śródmieścia we Wrocławiu oraz wyrok Sądu Okręgowego we Wrocławiu z dnia 7 lipca 2015 r.

Sąd zważył co następuje

Powództwo podlegało oddaleniu.

Kluczową kwestią niniejszej sprawy było ustalenie, czy przedstawione powodowi W. W. (2) zarzuty w oświadczeniu o rozwiązaniu umowy o pracę z jego winy, na podstawie art. 52 § 1 pkt 2 kodeksu pracy, z uwagi na popełnienie przez pracownika przestępstwa.

Zwolnienie pracownika bez wypowiedzenia umowy o pracę musi opierać się na istnieniu łącznie kilku okoliczności, które nie budzą wątpliwości. Po pierwsze przestępstwo musi zostać popełnione w czasie trwania umowy o pracę. Jednakże w sytuacji, gdy pracodawca zawarł umowę z pracownikiem, a ten zataił przed nim fakt popełnienia przestępstwa, pracodawca może rozwiązać stosunek pracy bez wypowiedzenia (wyrok SN I PK 625/02). Ponadto konieczne jest, aby fakt popełnienia przestępstwa skutecznie uniemożliwił mu dalsze zatrudnienie na danym stanowisku. W przypadku, gdy przestępstwo zostanie ujawnione na terenie zakładu pracy, istnieje okoliczność przesądzająca o zwolnieniu pracownika w trybie dyscyplinarnym. Oznacza to, że pracodawca utracił zaufanie do pracownika.

Przestępstwo należy uznać za oczywiste, jeżeli istnieją niebudzące najmniejszych wątpliwości dowody jego popełnienia (np. gdy przestępca został ujęty na gorącym uczynku). Zgodnie z art. 52 § 1 pkt. 2 kodeksu pracy pracownika można zwolnić bez wypowiedzenia umowy o pracę w sytuacji, gdy popełnione przestępstwo zostało stwierdzone prawomocnym wyrokiem sądu, czyli takim, od którego nie przysługuje zwykły środek odwoławczy (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 stycznia 2011r. II BP 17/10 niepubl.). W takiej sytuacji zwolnienie pracownika nie budzi żadnych wątpliwości.

Oczywistość popełnienia przestępstwa w rozumieniu wskazanego przepisu może być stwierdzona nie tylko na podstawie prawomocnego wyroku skazującego, ale również na podstawie oceny konkretnego zdarzenia, które nie pozostawia wątpliwości, że przestępstwo zostało popełnione (zob. postanowienie SN z 18.1.2008 r., II PK 269/07, niepubl.; wyrok SN z 12.11.2003 r., I PK 625/02, OSNP Nr 20/2004, poz. 350 oraz wyrok SN z 4.4.1979 r., I PR 13/79, OSNC Nr 11/1979, poz. 221). Jednak prawomocne orzeczenie sądu karnego uniewinniające pracownika wyłącza możliwość przyjęcia przez sąd pracy, że przestępstwo miało charakter oczywisty (zob. wyrok SN z 27.4.1993 r., I PRN 27/93, MoP Nr 2/1993 oraz wyrok SN z 4.2.1982 r., I PRN 1/82, OSNC Nr 8–9/1982, poz. 131). W przypadku wydania wyroku uniewinniającego pracownika można stwierdzić, że uchybienia, których się dopuścił uniemożliwiają dalsze zatrudnienie i stanowią ciężkie naruszenie kompetencji pracowniczych

Pracodawca nie jest jednak obowiązany do rozwiązywania z pracownikiem umowy bez wypowiedzenia z jego winy, mimo że zachodzą okoliczności uzasadniające takie rozwiązanie. Ma on prawo kierować się własnym interesem, który polega na niezwłocznym pozbyciu się nieuczciwego pracownika, co jest łatwiejsze do osiągnięcia przez zawarcie porozumienia rozwiązującego umowę o pracę (zob. wyrok SN z 4.11.2010 r., III PK 16/10, niepubl.).

W rozpoznawanej sprawie rozwiązanie umowy o pracę z W. W. (2) nastąpiło wprawdzie przed wydaniem skazującego wyroku, jednakże okoliczności związane z przyczyną rozwiązania umowy o pracę były tak oczywiste, że pracodawca miał prawo do podjęcia takiej decyzji, ponieważ pozostawienie powoda na dotychczasowym stanowisku pracy – osoby odpowiedzialnej za finanse mogło stanowić zagrożenie.

Niezależnie od powyższego, należy wskazać, że powód wyrokiem sądu, został prawomocnie skazany za niekorzystane rozporządzenie mieniem strony pozwanej w łącznej kwocie 6 069, 53 zł, przez poświadczenia nieprawdy na sporządzonych przez siebie poleceniach przelewów poprzez zawyżanie kwot własnych wynagrodzeń oraz wpisywanie wartości nie przyznanych mu w rzeczywistości premii kwartalnych i uznaniowych, pobieranie nienależnych świadczeń pieniężnych.

Zgodnie z treścią art. 11 k.p.c. ustalenia wydanego w postępowaniu karnym prawomocnego wyroku skazującego co do popełnienia przestępstwa, wiążą sąd w postępowaniu cywilnym. Ustawodawca, chcąc wyeliminować sprzeczności pomiędzy orzeczeniami sądów karnych a orzeczeniami sądów cywilnych, wprowadził m.in. instytucję prejudycjalności. U podstaw uzasadnienia związku sprawy cywilnej ze sprawą karną jest jedność jurysdykcji sądowej w zakresie spraw cywilnych i spraw karnych. W jej ramach ustawodawca dąży do eliminowania sprzeczności pomiędzy

orzeczeniami sądów karnych a orzeczeniami sądów cywilnych m.in. przez instytucję prejudycjalności. Związanie sądu cywilnego, przewidziane w art. 11 KPC, nie wynika z istoty obu procesów, lecz jest rezultatem konkretnego rozwiązania ustawowego ograniczającego samodzielność sądu cywilnego zwłaszcza w zakresie swobodnej oceny dowodów i zasady bezpośredniości.

Określając charakter prawny związania sądu cywilnego wyrokiem skazującym, warto mieć na względzie różne zasady procedowania obowiązujące w postępowaniach: karnym i cywilnym. W szczególności przypisanie oskarżonemu winy w postępowaniu karnym wymaga w każdym przypadku przełamania zasady domniemania jego niewinności i udowodnienia faktu popełnienia przestępstwa w sposób uwzględniający zakaz stosowania domniemań faktycznych i analogii na niekorzyść oskarżonego oraz zasadę *in dubio pro reo* (art. 5 § 2 KPK). Te reguły nie obowiązują w postępowaniu cywilnym. Zasada, że ten, kto z danego faktu wywodzi skutki prawne, powinien ten fakt udowodnić, nie wyklucza możliwości powołania się na domniemanie faktyczne czy dowód *prima facie* z niekorzystnym dla pozwanego skutkiem. Dlatego nieudowodnione według reguł postępowania karnego w procesie karnym fakty mogą być – na podstawie tych samych dowodów i twierdzeń – uznane za dowiedzione w postępowaniu cywilnym. Zastosowanie w danym przypadku konkretnych zasad postępowania karnego może doprowadzić do uniewinnienia oskarżonego lub umorzenia postępowania karnego, choć w postępowaniu cywilnym powód mógłby tymi samymi dowodami i twierdzeniami wykazać zasadność swoich roszczeń. Dlatego wyroki sądu karnego uniewinniające lub umarzające postępowanie nie wiążą sądu cywilnego. Z tych samych powodów prawomocny wyrok skazujący za przestępstwo nieumyślne nie wyłącza w świetle art. 11 KPC możliwości ustalenia w

postępowaniu cywilnym, że sprawca działał umyślnie, czy też dokonywania przez sąd cywilny innych ustaleń dalek idących na niekorzyść uprzednio oskarżonego, a obecnie pozwanego, niż wynikałoby to z treści wyroku karnego skazującego. Związanie treścią wyroku skazującego dotyczy bowiem wyłącznie pozytywnie ustalonych w jego sentencji znamion przestępstwa: Wszelkie wyroki skazujące wiążą sąd cywilny – zarówno wydane po przeprowadzeniu rozprawy głównej, jak i wydane na posiedzeniu.

Z prejudycjalnego charakteru wyroku skazującego wynika, że strony procesu cywilnego w zasadzie nie mogą prowadzić dowodów na okoliczności sprzeczne z opisem czynu przypisanego skazanemu wyrokiem sądu karnego. Okoliczności, którymi związany jest sąd cywilny, nie mogą być przedmiotem postępowania dowodowego, a tym samym oceny sądu. Sąd w postępowaniu cywilnym dokonuje tylko subsumcji pod odpowiedni przepis prawa materialnego cywilnego wiążących ustaleń wynikających z wyroku karnego oraz ewentualnych własnych ustaleń dotyczących pozostałych okoliczności istotnych w rozpoznawanej sprawie. Skutkiem tego często w doktrynie i orzecznictwie podkreśla się, że wyłączona jest możliwość obrony pozwanego sprzecznej z ustaleniami wyroku sądu karnego, a także podniesienia przez niego zarzutu pozbawienia możliwości obrony w tym zakresie. Dodatkowo podnosi się, że zd. 2 art. 11 KPC wyraża tylko to, że osoba ponosząca odpowiedzialność za cudze czyny może, bez podważania ustaleń prawomocnego wyroku skazującego, bronić się wszelkimi zarzutami przysługującymi jej z mocy przepisów prawa cywilnego, do obalenia tych ustaleń może zaś dojść tylko przez wzruszenie prawomocnego wyroku karnego za pomocą nadzwyczajnych środków zaskarżenia.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt przedmiotowej sprawy, należy wskazać, że z uwagi na wskazaną przyczynę rozwiązania umowy o pracę (art. 52 § 1 pkt 2 kodeksu pracy – bezpodstawne zawłaszczenie mienia (...) we W. w latach 2012 – 2013) oraz treść prawomocnego wyroku skazującego powoda, sąd nie mógł praktycznie prowadzić żadnego postępowania dowodowego na okoliczność zasadności rozwiązania umowy o pracę, ponieważ był związany ustaleniami dokonany przez sąd w sprawach karnych, których wynikiem był prawomocny wyrok skazujący powoda za czyn, stanowiący przyczynę rozwiązania z nim przez pracodawcę umowy o pracę bez wypowiedzenia. Z tego też powodu nie wzięto pod uwagę przeprowadzonych dotychczas dowodów z zeznań świadków oraz stron. Przewijający się wątek niewłaściwej organizacji pracy, czy praktyk mobbingowych nie miały żadnego znaczenia dla sprawy, niezależnie nawet od wyroku skazującego powoda. Istotą sprawy było ustalenie zasadności przyczyn rozwiązania umowy o pracę z powodem (popełnienie przestępstwa).

Jeśli chodzi o pozostałe roszczenia powoda, należy wskazać, że zostały przez powoda wycofane, a strona pozwana nie wyraziła zgody na te czynności (art. 203 § 1 i 2 k.p.c. w zw z art. 355 § 1 k.p.c.). Natomiast roszczenie dotyczące odsetek od wypłaconego z opóźnieniem ekwiwalentu za urlop nie zostało sprecyzowane, ani w zakresie wysokości, ani w zakresie daty biegu tych odsetek. W konsekwencji należało zastosować regulację wynikającą z treści art. 6 k.c., zgodnie z którą ciężar dowodu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 16.07.2015 r. III APa8/15 niepubl.;). Sąd z urzędu, nawet jeśli jest to postępowanie dotyczące roszczeń pracowniczych, nie może za pracownika ustalać zwłaszcza wysokości dochodzonego roszczenia.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 52 § 1 pkt 2 k.p. w zw z art. 11 k.p.c. art. 6 k.c. oraz art. 203 § 1 i 2 k.p.c. oddalił powództwo o zasądzenie odszkodowania i wynagrodzenia na rzecz powoda.

Roszczenie żądania przez stronę pozwaną zwrotu kosztów postępowania znajduje podstawę w treści art. 98 § 1 k.p.c., zgodnie z którym, strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Reguły te dotyczą także spraw rozpatrywanych przez sądy pracy. Jeżeli zatem pracownik przegra sprawę pracowniczą, winien liczyć się z obowiązkiem zwrotu przeciwnikowi kosztów zastępstwa procesowego strony reprezentowanej przez profesjonalnego pełnomocnika. W niniejszej sprawie kosztami poniesionymi przez stronę pozwaną były koszty wynagrodzenia pełnomocnika ją reprezentującego, które zgodnie z § 11 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1349 ze zm.), wynosiły 60,00 zł.

W punkcie III sentencji wyroku nieuiszczonymi kosztami sądowymi w postaci opłaty od pozwu, Sąd na podstawie art. 113 ust. 1 u.k.s.c. obciążył Skarb Państwa, mając na uwadze, że zgodnie z dyspozycją art. 98 k.p.c. nie było podstaw do obciążenia nimi strony pozwanej, jako wygrywającej proces, natomiast powód był zwolniony z jej uiszczenia z mocy ustawy.